

מהתנהגות מינית נורמטיבית לפגיעה מינית

רציונל

גיל ההתבגרות המוקדם (כיתות ז'-ט') מאופיין בהתפתחות מינית וגופנית מואצת, המעסיקה את בני הנוער. מבחינה פיזיולוגית במקביל לשינויים הורמונליים, עולה גם רמת העוררות המינית שגם לה תרומה רבה למחשבות ולשיחות של בני הנוער. יחז עם זאת, רב גם העיסוק בהשלכות החברתיות והבין-אישיות של ההתפתחות המינית. שאלות רבות מעסיקות ומטרידות את בני הנוער על תפקודם במערכות יחסים זוגיות, כגון: איך אהיה

גבר מושך? איך אהיה נערה מושכת? האם בנות זוג שאהיה מצוניין בהן תימשכנה אלי? איך אדע מתי להתחיל בחיזור? האם זה בסדר לחזור אחרי בחור המוצא חן בעיני? איך אדע לתפקד בקשר זוגי ומיני? ועוד. שאלות אלה נשארות לרוב בדיבור הפנימי, ואינן נהגות בדיבור חיצוני אל הזולת, ומותרות בבני הנוער את התחושה שהם "לבדם" עם השאלות ועם הלבטים שלהם.

במקביל ללבטים אלה, קולטים בני הנוער מסרים רבי עוצמה מסביבתם, המחזקים תפיסות ועמדות סטריאוטיפיות על זוגיות, מיניות ומגדר. מסרים אלה מועברים הן באופן גלוי והן באופן סמוי באמצעות כתבי-עת, פרסומות, סרטי קולנוע, טלנובלות ועוד. מדובר במסרים חד-ממדיים ומקבעים, המדגישים בעיקר מראה גוף, תפקוד מיני ופיזיולוגי, גירוי מיני, כיבושים והצלחות. מדובר במסרים כגון:

- רק מי שיש לו שרירי בטן בצורת קוביות הוא גבר אמיתי.
- רק נשים רזות וחטובות הן נשים מיניות.
- גברים זקוקים למין בכל סחיר.
- גבר זקוק להתנסויות מיניות רבות ומגוונות כדי להוכיח את גבריותו.
- גברים אינם יכולים לשלוט במיניותם – ברגע שהם ערים מינית, לא ניתן לעצור אותם.
- נשים מצפות שגברים "יכבשו" אותן.

באופן כללי, קיימת הימנעות עקיבה מעיסוק במה שבאמת מטריד בני נוער, נושאים הקשורים ללבטים ולכישלונות בתחום הזוגי והמיני, שהם חלק בלתי נמנע מהתנהלות הטבעית בקשרים כאלה.

התפיסות הסטריאוטיפיות המתוארות לעיל משפיעות על בני הנוער בבחירת ההתנהגויות המיניות האישיות שלהם. במקרים מסוימים עלולות תפיסות אלה לגרום לנערים ולנערות לחצות קווים אדומים המפרידים בין קשר מיני מתוך הסכמה והדדיות לבין פגיעה, ניצול ועבירות מין.

מטרתה של יחידה זו לאפשר דיון בלבטים ובשאלות הסמויות המטרידות בני נוער, לבדוק את ה"אמיתות" המסוכנות המנחות לעיתים את ההתנהגות המינית שלהם, ולאפשר להם לפתח חשיבה ביקורתית בכל הקשור להתנהגות המינית שלהם ושל חבריהם.

מטרות

1. לתת אפשרות להעלות חששות, התלבטויות וספקות באשר לקשר הגופני בשלב הראשון של החיזור.
2. לתת הזדמנות למפגש עם החששות, התלבטויות והספקות של בני המין השני בשלב הראשון של החיזור.

3. לתת לגיטימציה לשונות בהתנהגות בקשר הזוגי והמיני.
4. להתנסות באפשרויות לשיפור תקשורת זוגית.
5. לפתח דיאלוג פנימי וחיצוני בשאלות קשות כמו: האם אני מסוגל לפגוע מינית?
6. לבדוק ההשערות של המתבגר על נורמות ההתנהגות המינית בקבוצת הגיל.
7. לבחון המשמעות של ניסיון מיני שנרכש בסיטואציה שאין בה הדדיות.
8. ללמוד מתוך חקר בקונטקסט קבוצתי.
9. ליצור "סדר בבלגן" – דיבור ברור וחד-משמעי על מותר ואסור במיניות.
10. להכיר חוקים של עבירות מין.

מפגש מס' 2 איך יודעים מה נכון?

בעולם שבו היחסים בין המינים, ובכללם התנהגות החיזור, מושפעים על-ידי מוסכמות על התנהגות נכונה, אופן ביטוי ומראה, בני נוער אינם מעזים לבטא את רחשי ליבם, בעיקר כאשר הם חוששים מחוסר הצלחה. חשש זה מונע מהם במקרים רבים להיות נאמנים לקול הפנימי שלהם, שעלול להוביל אותם לאי-הבנות משמעותיות ולפגוע בשני הצדדים. סדנה ראשונה זו מכוונת לאפשר ביטוי של הקולות ה"לא-מדוברים" העולים אצל הבנים ואצל הבנות בתחילתו של קשר מתוך רצון, לאפשר הרחבה של רפרטואר ההתנהגויות ההולמות, לאפשר הצצה לספקות ולחרדות של בני המין השני, לפתח חשיבה ביקורתית בתחום המיניות ולצמצם את הפגיעות של בני הנוער.

מהלך:

שלב ראשון - במליאה:

1. הסנחה יציג בפני הכיתה סיפור מקרה. מדובר בתחילת המצגת "הלכנו לסרט". המצגת מופיעה באתר האינטרנט של שפי" בקישורית:
<http://www.education.gov.il/shefi/minyut1.pps>

2. אם ניתן להקרין את המצגת, יש להפסיקה לאחר שני שקפים (לאחר הנשיקה הצרפתית). אם אין מצגת יש להקריא את הטקסט של אמיר ושל מיכל. ניתן לבחור שני תלמידים שיבצעו את התפקידים. מומלץ שלכל תלמיד יהיה צותק של הטקסט.
 הנחיה לתלמידים: לקרוא בקול רם משבצת של אמיר, וכנגדה משבצת של מיכל, וחזור חלילה.
 להלן הטקסט:

מיכל	אמיר
ראיתי את אמיר בהפסקה, הוא מצא חן בעיני וראיתי שהוא נועץ בי מבטים.	אני עוקב אחר מיכל כבר הרבה זמן, פתאום בהפסקה שחתי לב שהיא מסתכלת עלי ולא האמנתי, זה יכול להיות ???
התרגשתי והלב שלי דפק. לא הייתי בטוחה אם אני באמת מוצאת חן בעיניו.	אמרתי לצומר "הלוואי שהיא הייתה ניגשת אלי, אך זה בטח לא יקרה, אני חייב להראות שאני גבר ולעשות משהו".

בדרך להסעה עמדנו זה ליד זה והוא חייך, עלה לאוטובוס והתיישב על-ידי. לא האמנתי שזה קורה.	בדרך הביתה רצתי והצלחתי לעלות אחריה להסעה. התיישבתי על ידה. (הצליח ליי). ידעתי שזאת הזדמנות חד – פעמית, הזמנתי אותה לסרט.
הלכנו לסרט	הלכנו לסרט
יום אחרי כן יצאנו יחד לסרט – חלום שהתגשמו! בסרט הוא הניח עלי את ידו – היה לי נעים.	רציתי להניח יד על הכתף שלה. לא ידעתי איך היא תגיב. בסוף, העזתי והיא לא התנגדה.
כשיצאנו, הוא ליווה אותי הביתה והלכנו מחובקים. בחדר המדרגות הוא נישק אותי נשיקה צרפתית.	יצאנו מהסרט, הלכנו מחובקים וזה היה כיף. כל הדרך שאלתי את עצמי: "היא תחשוב עלי שאני 'חנון' אם לא אנשק אותה נשיקה צרפתית". ידעתי שאני חייב לעשות זאת.
לא הייתי בטוחה שאני רוצה את זה, אך פחדתי להגיד "לא" ולאבד אותו.	בסוף נישקתי אותה, היא לא התנגדה, אך נשארתי עם תחושה לא נוחה. זה נורמלי?!?

שלב שני - בקבוצות:

- לאחר שמיעת הסיפור תתחלק הכיתה לקבוצות הומוגניות של בנים ושל בנות. בידי כל קבוצה יינתנו כרטיסים של המחשבות של מיכל ושל אמיר, וכמה כרטיסים ריקים.
- ההנחיה לקבוצת הבנות: בחרו מבין הכרטיסים 3 מחשבות שמיכל עשויה לחשוב בסבירות גבוהה, ו-3 מחשבות שעליהן עשויים הבנים להצביע כמחשבותיו של אמיר. אם חסרה לכם מחשבה בכרטיסים הכתובים הוסיפו אותה בכרטיס הריק.
- ההנחיה לקבוצת הבנים: בחרו מבין הכרטיסים 3 מחשבות שלדעתכם יעלו בדעת אמיר בסבירות גבוהה, ו-3 מחשבות שעליהן תצבענה הבנות כמחשבותיה של מיכל. אם חסרה לכם מחשבה בכרטיסים הכתובים הוסיפו אותה בכרטיס הריק.
- כל קבוצה תדון במחשבות של בת/בן מינם, ותנסה לשער את המחשבות של בני המין השני על בן מינם.

מחשבות אופייניות שיופיעו בכרטיסים

מיכל	אמיר
אני רוצה אבל פוחדת	אולי היא לא מה שחשבתי עליה אם היא מתנשקת
מה הוא יגיד אם אסרב	אולי היא אחת שנותנת
זה לא מתאים לי בפגישה ראשונה	אולי הלכתי מהר מדי
נשיקה צרפתית זה מגעיל	אולי עכשיו היא לא תרצה אותי

אולי הרסתי את הכול	אם אני רוצה אותו האם אני חייבת להתנשק?
עכשיו אוכל לספר לכולם איזה כלי אני	כולם מתנשקים זה לא כזה big deal
יופי. זה סימן שהיא אוהבת אותי	מה יגידו ההורים שלי?

שלב שלישי - איסוף ודיון במליאה:

6. בשלב הראשון יש לאסוף על הלוח את תשובות הקבוצות. כדאי לרשום את התשובות אלה מול אלה: מה בחרו הבנים ומה חשבו הבנות שהבנים יבחרו. מה בחרו הבנות ומה חשבו הבנים שהבנות יבחרו.

שאלות לדיון:

- כיצד התנהל התהליך בתוך הקבוצות?
- האם היה קשה לנחש מה חושב המין השני?
- האם הייתה אחידות בין התשובות בקרב בני אותו מין או שהייתה שונות?
- האם יש פער בין מה שבחרו הבנים לבין מה ששיערו הבנות שהם יבחרו, ולהפך (אם למשל הבחירה של בני אותו המין מבטאת שונות, והבחירה של בני המין השני ביחס לאותו המין מבטאת חשיבה סטריאוטיפית – נשאלת השאלה עד כמה החשיבה הזו משפיעה ומכוונת את התנהגותנו).
- כיצד ניתן להסביר את השונות?
- מה ניתן ללמוד מתוך ההתנסות? מה ניתן לעשות על סנת להבין טוב יותר את בן הזוג?

למורה,

מסרים שחשוב שיעלו במהלך הדיון:

- לכולנו יש חששות ולבטים בתחילתו של קשר זוגי-מיני.
- החשיבה האמיתית של כל אחד סטריאוטיפית פחות מאשר חושבים אם בודקים אותה לעומק.
- פעמים רבות מוטרדים בנים ובנות מדברים דומים, ואינם מעזים לדבר על כך בפתיחות.
- בני-אדם נוטים לרוב לחשוב בצורה סטריאוטיפית יותר על בני המין השני מאשר על בני מינם.
- המבוכה והפחד לדבר על דברים גורמים לעיתים לפגיעה בשני הצדדים ולא-הבנות רבות.
- חשוב להתמודד עם סטריאוטיפים, לנסות ולהרחיב את אפשרויות החשיבה, ולחפש מצבים יוצאי דופן המאירים את ההסתכלות.

מפגש מס' 3 קשר מיני באיזה מחיר?

האם גבריות נמדדת על-פי מספר המפגשים המיניים שיש לנער?

האם ניתן להפעיל שליטה עצמית במצב של עוררות מינית?

האם זוגיות ללא קיום יחסי מין נחשבת כזוגיות?

בשאלות אלה מסתתרות עמדות המושרשות בקרב קהלים רבים. לא מדובר באמיתות מדעיות, אלא בתפיסות המושפעות מן החברה. סדנה זו מכוונת לעורר שאלות ביחס ל"אמיתות" מעין אלה, ולעודד דיון בהן. במפגש זה ניצור דיאלוג פנימי וחיצוני בשאלות קשות כמו: האם אני מסוגל לפגוע מינית?

נבדוק מהן ההשערות של המתבגר על נורמות ההתנהגות המינית בקבוצת הגיל, ונבחן את המשמעות של ניסיון מיני שנרכש בסיטואציה שאין בה הדדיות.

מהלך:

שלב א' - במליאה

1. הדיון יפתח בקריאה משותפת של המקרה הבא:

רויטל, תלמידה בכיתה י', חזרה ארצה לאחר שהות ארוכה בארה"ב, מיד עם תחילת שנת הלימודים. בשבועות הראשונים לחזרתה הרגישה קצת בודדה בכיתה. בבניין שבו היא מתגוררת גר גם איתן בן כיתה. רויטל "נדלקה" על איתן, בחור נאה, גבוה והכדורסלן של השכבה. באחד הימים היא פנתה אליו והציעה לו להיפגש ולצאת עמה. איתן הסכים. הדבר שיחם מאוד את רויטל והחמיא לה.

איתן ורויטל יצאו יחד לסרט. בערב אחר הלכו לאכול פיצה בקניון, ובערב נוסף ישבו על ספסל בגן הציבורי התנשקו, התחבקו והתגפפו. איתן התחמם ואמר לרויטל "בואי נלך אלי הביתה". רויטל הסכימה.

הוריו של איתן לא היו בבית, ואחיו הבכור הסתגר בחדרו. איתן הכניס את רויטל לחדר שלו והמשיך לנשק אותה. כשהוא ניסה להפשיט אותה רויטל התנגדה. "אם את כזאת תינוקת לא אהיה חבר שלך" אמר איתן, "וחוץ מזה לא עושים דבר כזה לבן. אני כבר ממש מגורה".

2. שאלות לדיון:

■ שאלות הנוגעות לאיתן:

מה הרגיש? מה חשב? מה יעשה בהמשך? משפט אחד שהיית אומר לו.

■ שאלות הנוגעות לרויטל:

מה הרגישה? מה חשבה? מה תעשה בהמשך? משפט אחד שהיית אומר לה.

למורה,

בשלב זה מומלץ לרכז את התשובות לשאלות על הלוח, ולראות איזו אמירה מתגבשת ביחס להתנהלותה של רויטל ולהתנהלותו של איתן.

שלב ב' - עבודה אישית

כל תלמיד ימלא את השאלון המובא בהמשך. לאחר סילוי השאלון ינתק את החלק של התשובות וימסור למנחה (ללא שמות).

למורה,

המורה תאסוף את דפי התשובות של השאלונים, ירכז ויעבד את התשובות, ויביא אותן לכיתה בצורת טבלה או גרף לשיעור הבא. כמובן שניתן להטיל את מלאכת העיבוד על אחד התלמידים.

קרא את השאלות הבאות והקף בעיגול את התשובה שנראית לך נכונה ביותר עבורך:

סי סמלא את הטבלה? בן / בת (נא להקיף בעיגול)						
3	2	1	אני או חברים	תשובה לשאלה	השאלה עצמה	
סביר להניח שכן	אולי	אף פעם				
3	2	1	אני	1	האם יש סיכוי שאשתמש בכוח או ב'תחמוץ' כדי להשיג קשר מיני?	1
3	2	1	חברים	2	האם יש סיכוי שהחברים/חברות הטובים שלי ישתמשו בכוח או ב'תחמוץ' כדי להשיג קשר מיני?	2
3	2	1		3	האם בניס נוסים לאבד שליטה עצמית כשהם קְעוֹרְרִים מינית?	3
3	2	1		4	האם בנות נוסות לאבד שליטה עצמית כשהן קְעוֹרְרות מינית?	4
3	2	1	אני	5	חשוב לי "לקרוא" את הרצונות של בת/בן הזוג שלי בתחילת קשר.	5
3	2	1	חברים	6	לחברים/חברות שלי חשוב "לקרוא" את הרצונות של בני הזוג שלהם בתחילת קשר.	6
3	2	1	אני	7	האם יכול להיות שאבצע עבירת סין?	7
3	2	1	חברים	8	האם יכול להיות שהחברים שלי יעברו עבירת סין?	8

שלב ג' - דיון בקבוצות קטנות

4. לאחר סילוי השאלון יתבקשו התלמידים לדון בקבוצות קטנות בשאלות הבאות:

- מה, לדעתכם, תהיינה תוצאות סילוי השאלון?
- האם יהיו הבדלים בין בנים לבין בנות?
- מה דעתכם על ההיגד ש"בנים אינם יכולים לשלוט בעצמם כשהם מעוקרים מינית"?
- מה דעתכם באותו הנושא לגבי בנות?
- מה עוזר לפתח שליטה?
- מה מקשה?
- האם, לדעתכם, יהיה פער בתשובות בין ההתנהגות שכל אחד בחר לעצמו לבין זו שהוא בחר לחברים?
- מה דעתכם על ניסיון מיני שנרכש שלא מתוך הסכמה הדדית אלא בתנאים של לחץ, תחמון או כוח?

סיכום הדיון במליאה

5. המנחה יזמין את התלמידים להעלות במליאה את עיקרי הדברים ביחס לשתי השאלות:

- מה דעתכם על ההיגד שבנים אינם יכולים לשלוט בעצמם כשהם מעוקרים מינית? מה דעתכם באותו נושא לגבי בנות?
- מה דעתכם על ניסיון מיני שנרכש שלא מתוך הסכמה הדדית אלא בתנאים של לחץ, תחמון או כוח?

חשוב לאפשר הבעת דעות שונות תוך הצגת שאלות מאתגרות כמו:

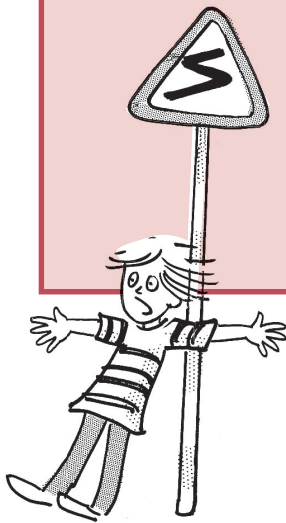
- איך אנחנו יודעים אם אפשר או אי-אפשר לשלוט?
- האם עניין זה נחקר מדעית (שלא ניתן לשלוט)?
- מה חשוב יותר: לרכוש ניסיון מיני או להיות בקשר מיני כאשר אתה רצוי בזכות מי שאתה?

6. לסיום, ניתן לבחון שוב את המשפטים שנאמרו לרויטל ולאיתן בתחילת המפגש. האם יש משפט שהיו רוצים להוסיף או לשנות עכשיו, לאחר סילוי השאלון והדיון בקבוצה הקטנה.

מפגש מס' 4 מהן עבירות מין

התנהגות מינית פוגעת אינה ביטוי של חוסר היכרות עם החוקים האוסרים אותה. מקורה לעיתים קרובות, בעמדות ובתפיסות שמכשירות אותה, בהקלת ראש בהשלכות שלה על מי שנפגע או בבעיות רגשיות של הפוגע. יחד עם זאת, נודעת חשיבות רבה לכך שבני נוער יכירו התנהגויות מיניות הנחשבות "עבירות מין", במיוחד לאור החשיפה של הציבור הישראלי כולו לפרשנויות שונות של ההתנהגות המינית של בחירי העם. בנוסף לבידור עמדות ולאגרגר שבתפיסות הרווחות, תפקיד המוסד החינוכי לצמצם את אי-הידיעה בנושא, ולהציג בפני בני הנוער הגדרות של עבירות מין.

במפגש זה ננסה לעשות "סדר בבלגן", ולדבר בכיתה באופן ברור וחד-משמעי על מותר ואסור במיניות. נתמקד בהכרת החוקים של עבירות המין, ונתייחס להכרת הרצונות של בן ובת הזוג.

מהלך:

שלב א' - דיון במליאה

1. בתחילת השיעור יציג המנחה את עיבוד הנתונים של השאלון מהפעם הקודמת. ניתן להציג את הנתונים בגרף או בטבלה, רצוי בנפרד ביחס לבנים וביחס לבנות. לאחר הצגת הנתונים ניתן לערוך דיון על-פי השאלות הבאות:

- האם נתוני ניתוח השאלון דומים לנתונים שאותם שיערנו?
- האם ישנם הבדלים בין המינים?
- האם ישנם הבדלים בין מה שעניתי ביחס לעצמי לבין מה שעניתי ביחס לחברים?
- מהן המסקנות שלכם מניתוח השאלון?

2. המנחה יציג את מטרת המפגש: השאלה האחרונה בשאלון התייחסה לאפשרות שכל אחד מאתנו יעבור עבירת מין. מפגש זה, מטרתו להרחיב יותר בנושא זה.

שלב ב' - בקבוצות

3. הכיתה תתחלק לכמה קבוצות. כל קבוצה תגדיר אחת מעבירות המין.
4. לאחר שהשלימו את משימת ההגדרה, יחלק המנחה לקבוצות דף ובו ההגדרה, כפי שהיא מופיעה במילון המושגים המצורף לסדנה זו.

כל קבוצה תצטרך להציג במליאה את ההגדרה שלה ומולה את ההגדרה שניתנה לה, תוך התייחסות לשאלות:

- האם יש הלימה בין שתי ההגדרות?
- אם לא, מה לא ידעו בקבוצה?
- מה הפתיע?
- איזה עוד שאלות יש לקבוצה בנושא זה?

סיכום במליאה

5. כל קבוצה תציג את העבודה הנ"ל. אם תישארנה שאלות פתוחות, ניתן להכין להן תשובות מפורטות יותר למפגש הבא.

מילון מושגים – הגדרות לעבירות מין

אונס בהגדרתו בחוק הוא החדרת איבר מאיברי גופו של אדם או החדרת חפץ כלשהו על-ידי אדם לאיבר מינה של האישה, ללא הסכמתה החופשית. לפי הגדרה זו, פעולת האונס מופנית אך ורק כלפי נשים. תקיפה מינית של גבר אינה מוגדרת בחוק כאונס אלא כביצוע מעשה סדום.

קיום יחסי מין עם קטין מתחת לגיל 16 מוגדר על-פי החוק כאונס, אף אם הקטין רצה בהם לכאורה. זאת, משום ש"גיל ההסכמה" בישראל (הגיל שבו מניחים כי קטין יכול להסכים למעשים מיניים מתוך הבנה מלאה שלהם) עומד על 16 שנים. יחסי מין מרצון בין שני קטינים מעל לגיל 14 אינם נחשבים בדרך כלל לאונס. כלומר קטינים יכולים לקיים יחסי מין בהסכמה מעל לגיל 14. בין גיל 14 ל-16 הפער הגילאי בין שני הקטינים לא צריך לעלות על שנתיים.

מעשה סדום הנו החדרת איבר מאיברי הגוף או חפץ לפי הטבעת של אדם, או החדרת איבר מין לפיו של אדם.

בעילה אסורה בהסכמה – עבירה זו מתייחסת לקיום יחסי מין בהסכמת בת הזוג, כאשר בת הזוג קטינה או תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או בשירות. דוגמה ל"יחסי מרות" הם יחסים בין מנהל לבין מזכירה או לבין אישה אחרת הכפופה לו במסגרת עבודתה.

גם יחסים בין מורה לתלמיד נחשבים ליחסי תלות ומרות.

בעילה אסורה בהסכמה מתרחשת גם כאשר הנוצל מבטיח הבטחת שווא לנישואין תוך התחזות לפניו למרות היותו נשוי.

מעשה מגונה הנו מעשה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים שלא בהסכמה. דוגמאות למעשה מגונה הם מעשים של התחככיות, נגיעות מיניות ונגיעות באיברים אינטימיים של אדם אחר.

הטרדה מינית היא סוג של פגיעה בעלת אופי מיני באדם אחר הכוללת התנהגויות אחדות:

סחיטה מינית – הפעלת איום על אדם לעשות מעשה מיני.

הצקה מינית, כמו שריקות או רמיזות מיניות, נעיצת מבטים באיברים אינטימיים. התייחסות מבזה או משפילה למיניותו של האדם, למשל לזהותו המינית. תלייתן או הצגתן של תמונות פורנוגרפיות.

מעשים מגונים – מעשים לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים שלא בהסכמה. דוגמאות למעשה מגונה הם מעשים של התחככיות, נגיעות מיניות ונגיעות באיברים אינטימיים של אדם אחר.

הצעות מיניות חוזרות – פנייה אל אדם אחר על מנת לקיים אתו מגע מיני מסוג זה או אחר, גם אם הוא הראה או אמר שאינו מעוניין בקשר המיני.

הצעות מיניות גם כאשר אין מראים או כאשר לא מביעים סירוב לקשר המיני – הצעות מיניות המגיעות לתלמיד, לסטודנט, למטופל או לאדם במסגרת יחסי עבודה, נחשבות להטרדה מינית, אפילו אם אנשים אלה לא הראו או שלא הביעו סירוב לקשר המיני. קביעה זו של החוק יוצאת מתוך הנחה, כי אנשים אלה תלויים באנשים הבאים עמם במגע. תלמיד תלוי במורה, מטופל ברופא או בפסיכולוג, ועובד תלוי במעביד שלו. לכן במצב של תלות או במצב שבו נתונים אנשים למרותו של הזולת, קשה מאוד להביע אי-הסכמה לקשר מיני.

